

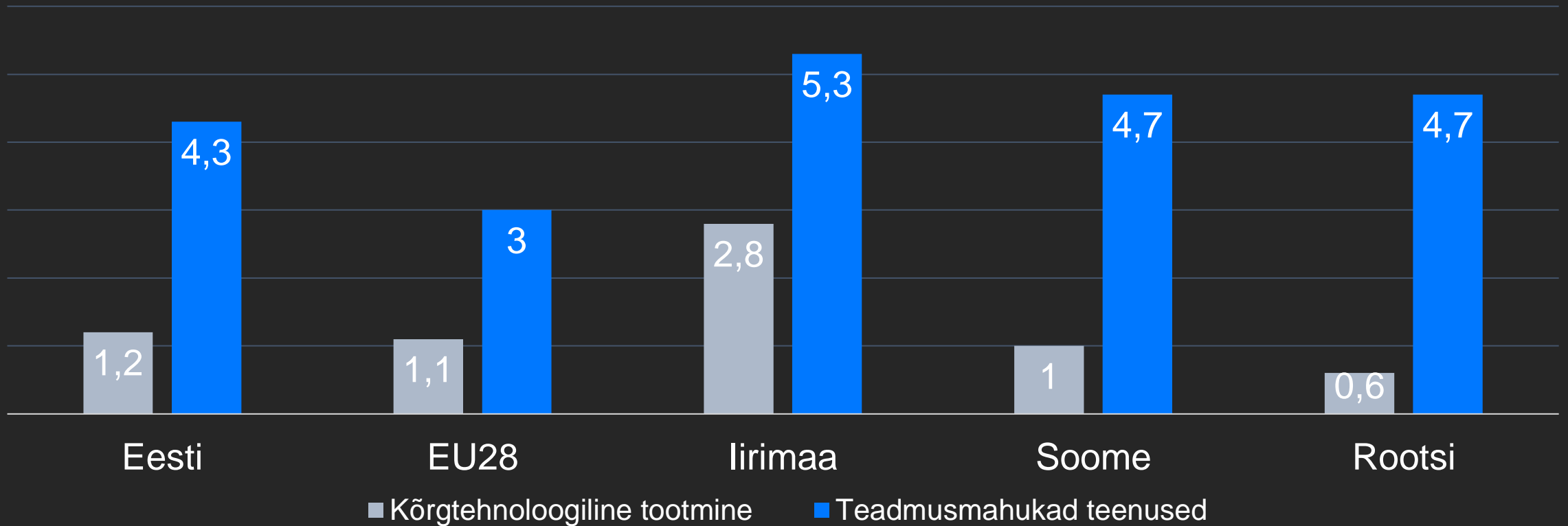

**INNOVATSIOONIPÖÖRE EESTI
MAJANDUSES –
UUED VÕIMALUSED JA
VÄLJAKUTSED**

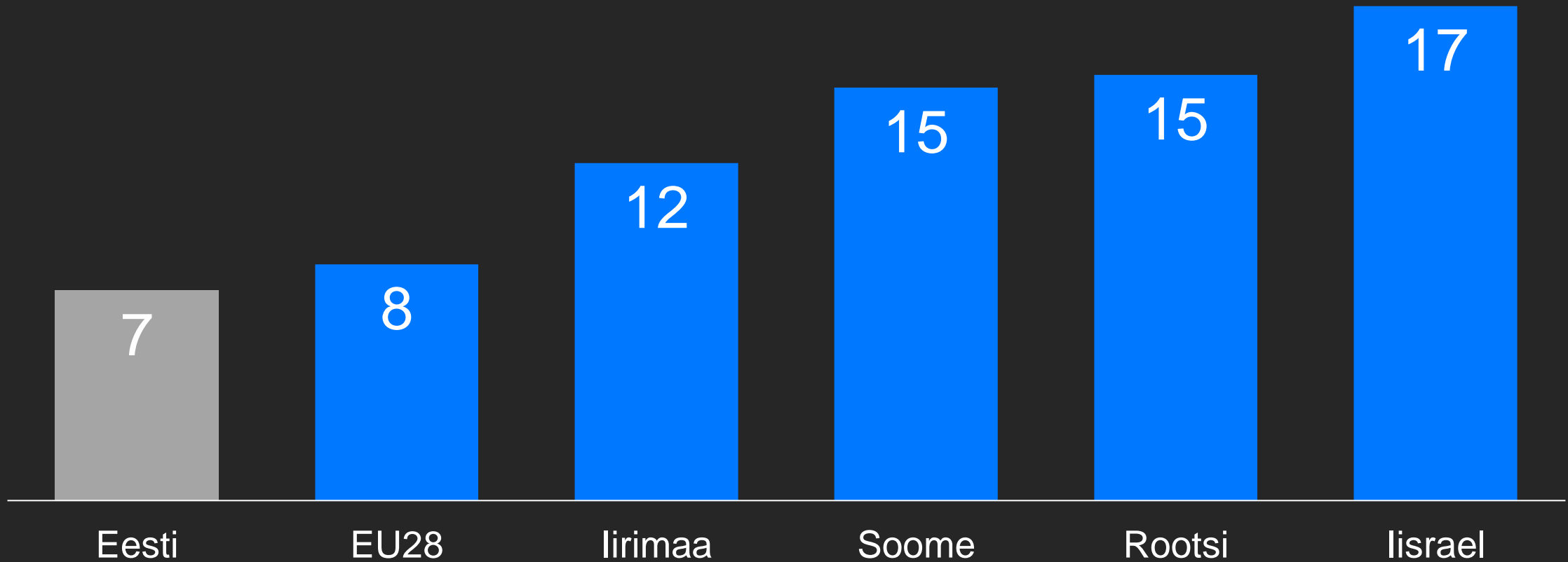
Probleem innovatsiooniga

Eesti majandus ei suuda
välja murda keskmise
sissetuleku lõksust

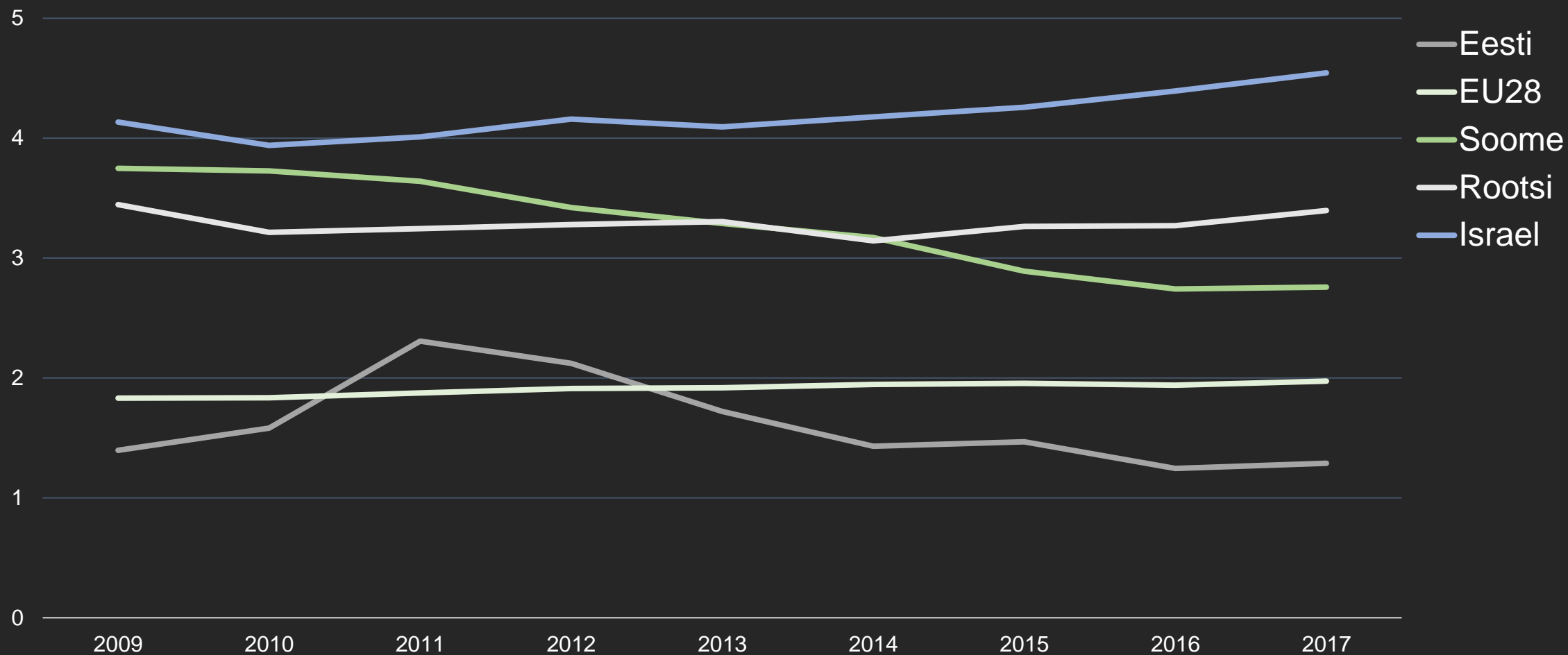
Töõjõud kõrgtehnoloogias (osakaal töõjõust, %)

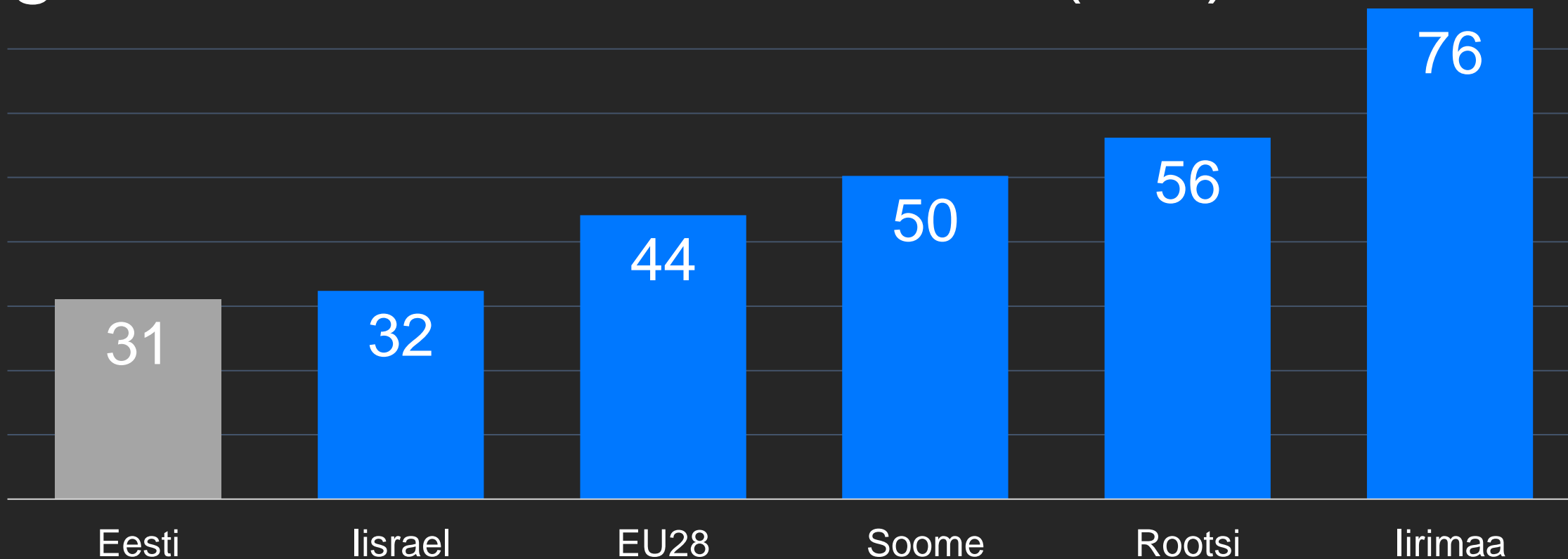
T&A töötajaid 1000 töötaja kohta

TA&I kulud %SKP-st 2013–2017

Igas töötunnis loodud rikkus (eur)

Innovatsiooni pärssivad tegurid

Teadmiste
vähesus

Madal
digitaliseeritus

Kõrgtasemelise
tööjõu vähesus

Innovatsiooni
ajakulu

Vähesed
finantsid

Üks lahendus kõigile ei toimi

Innovatsiooni valikuid tuleb teha:

Lähtuvalt Eesti vajadustest

Panustades juba tugevatele sektoritele

Ettevõtluse koostööl teaduspotsiaaliga

Piisavalt kitsalt spetsialiseerudes

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS
AND COMMUNICATIONS

**TEADUS- JA
ARENDUSTEGEVUSE,
INNOVATSIOONI JA
ETTEVÕTLUSE
ARENGUKAVA 2021 - 2035**

Visioon

Aastal 2035

...on Eesti **kohanemisvõimeline teadmuspõhine ühiskond**, kus mõistetakse teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni vajalikkust, **väärtustatakse teadmust ja teadustöötajaid**, toimivad teadmusvõrgustikud ning **teadustöö tulemusi kasutatakse** kiirelt ja oskuslikult Eesti sotsiaalse ja majandusliku heaolu ja kestlikkuse hüvanguks.

...saavutavad **Eesti teadlased** silmapaistvaid tulemusi, on ühiskonnas **hinnatud partnerid** nii ettevõtjatele kui poliitikakujundajatele ning rahvusvahelistes teadmusvõrgustikes silmapaistvalt heal tasemel aktiivsed ja tunnustatud osalejad.

...on Eestis olemas rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised tingimused **suure lisandväärtusega ettevõtluseks**. Ettevõtlussektori **kasvuveduriks on teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon**. Eesti on üleilmselt tuntud ja nähtav uute tehnoloogiliste lahenduste looja, katsetaja ning kasutusele võtjana.

TAIE arengukava eesmärk ja mõõdikud

Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostoimes Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele

Riigieelarves kavandatud TA kulutused hoitakse vähemalt 1% SKP-st tasemel

Erasektori TA kulutuste tase 2% SKP-st

Nominaalne tööjõutootlikkus 110% EL keskmisest

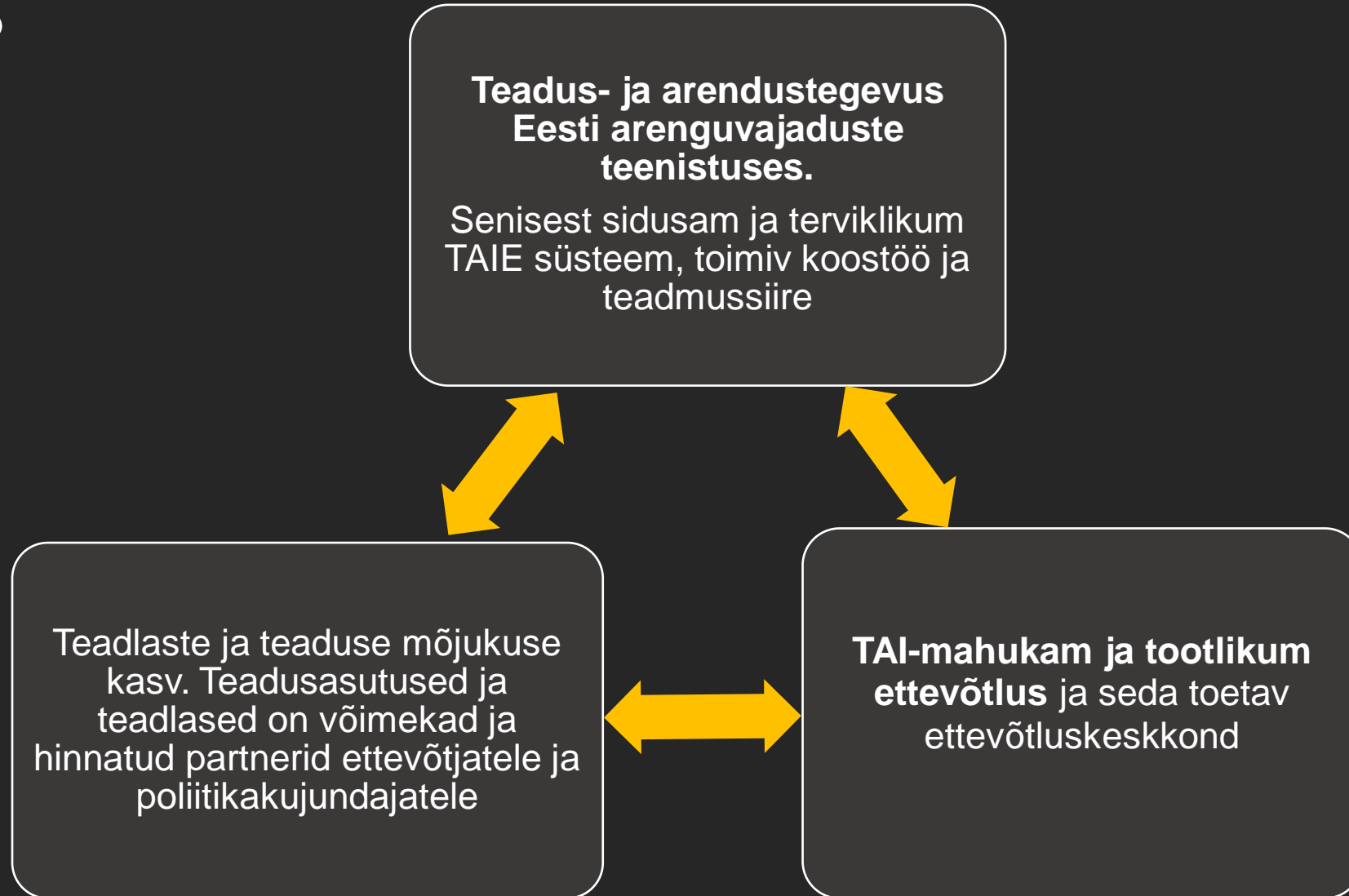
Innovatsiooni liider Euroopa innovatsiooni tulemustabelis

TEADUSSÜSTEEM:
Eesti teadus on kõrgetasemeline, mõjus ja mitmekesine

TEADMUSSIIRE:
Eesti areng tugineb teadmuspõhistele ja innovaatilistele lahendustele

ETTEVÕTLUS-KESKKOND:
Eesti ettevõtluskeskkond soodustab teadmusmahuka ettevõtluse teket ja kasvu, kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste eksporti ning investeringuid kõigis Eesti piirkondades

Arengukava fookused. Mida me soovime muuta?

Võtmetegevused teadmussiirde suunas

Innovatsiooniteenuste väljaarendamine ettevõtetele ja innovatsiooniagentuuri loomine

Ettevõtete **rakendusuringute ja eksperimentaalarenduse** toetamine – rakendusuringute programmi jätkamine ja laiendamine

Teadmussiirde võimekuse arendamine TA-asutustes

Temaatilised TA programmid fookusvaldkondades ettevõtetele vajaliku TA võimekuse tagamiseks teaduasutustes

Teadustöötajate **sektoritevahelise liikuvuse** soodustamine

Teadus- ja tehnoloogia mahuka iduettevõtluse ökosüsteemi arendamine

Ringmajandusele ja madalsüsinikumajandusele ülemineku toetamine

Teadlaste ja inseneride arv ettevõtlussektoris ja kasumitaotluseta erasektoris 1000 elaniku kohta – 4,53

Ettevõtete investeeringud mittemateriaalsesse põhivarasse osakaaluna SKP-st – 6% (3,2 mld)

Võtmetegevused teadussüsteemi suunas

Teadussüsteemi toimimiseks vajalikud mahus **põhiinstrumentide** tagamine

TA asutuste ja kõrgkoolide strateegilise arengu toetamine: karjäärimudelid, doktoriõppe sisu ja vorm, professionaalne teadushaldus, TA-asutuste vahelised koostöövõrgustikud jm

Teadustaristu teenuste arendamine ja kliendibaasi laiendamine

Teaduse **tippkeskuste** mõju laiendamine

Teadustulemuste kättesaadavuse parandamine ja teadusliku mõtteviisi leviku toetamine ühiskonnas

10% maailmas
enamtsiteeritud
teadusartikli hulka
kuuluvate Eesti artiklite
osakaal - 12,5 %

Positiivselt evalueeritud
TA- asutuste lepingulise
teadus- ja
arendustegevuse maht
akadeemilise töötaja kohta
– 50 000 eur

Võtmetegevused ettevõtluse programmis

Ettevõtlust soosiva keskkonna **arendamine**

Digikaubanduse ja reaalamajanduse arendamine

Ettevõtete **finantseerimisvõimalused** väljaspool
tõmbekeskusi

Vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete järgimise
toetamine

Ettevõtete **rahvusvahelistumise** tugi (sh äridiplomaatia)

TA-mahukate **välisinvesteeringute** maandamine

Tööstussektori konkurentsivõime suurendamine

OSKA ja tööjõuturg

Eesti positsioon Doing
Business indeksis – TOP5
5

Kaupade ja teenuste
eksport

2035 a. – 43 mld

Väljaspool Harjumaad
loodud SKP elaniku kohta
EL-27 keskmisest – 59%

TAIE komitoloogia

TAN

nõustab Vabariigi Valitsust:

- TAI poliitiliste eesmärkide seadmisel
- TAIE arengukava osas
- rahvusvahelise TA koostöö osas
- TA rahastamise osas
- riigile oluliste TA tegevuste ja projektide algatamisel
- riigi TA asutuste loomise, ümberkorraldamise või sulgemise osas

Juhtkomitee

- Seirab arengukava edenemist
- Annab soovitusi arengukava ja programmide muutmiseks
- Teeb ettepanekud hindamiseks ja tõhustamiskavadeks
- Teeb ettepanekuid fookusvaldkondade edenemise ja juhtimise kohta
- Arvestab TAN soovitusega

2 ministrit + 18 liiget

5 HTMi poolt

5 MKMi poolt

RM, 4 valdkondlikku

ministeeriumi

Riigikantselei

2 sõltumatut eksperti

Koordinatsioonikogu

- koordineerib riigi TA-tegevuste kavandamist ja elluviimist operatiivsel tasandil sh uuringute tellimist ja koostööd teadusasutustega
- vahetab infot ministeeriumite TA kavade ja rahastamisplaanide kohta
- Annab sisendit arengukava elluviimiseks
- Kujundab seisukohad juhtkomitee ja TAN soovitude elluviimiseks

Juhib HTM/MKM

Valdkondlikud

ministeeriumid

Riigikantselei

EAS, ETAg

TAIE fookusvaldkonnad

Digilahendused igas eluvaldkonnas

Eesti kui digiriik kasvab ja areneb

Digilahendused jõuavad igasse eluvaldkonda

Eesti tööstus kasutab aktiivselt digitehnoloogiaid

Andmemajandus loob uusi ärivõimalusi

Eesti küberruum on turvaline

Ressursside väärimine

Kohalikke ressursse väärimataks keskkonnahoidlikult ja kõrge ressursitootlikkusega

Eesti areneb tunnustatud biomajanduse arenduskeskuseks

Loodusvarade kasutamisel arvestatakse nii elurikkuse säilimise kui ka sotsiaal-majanduslike mõjudega

Tervistehnoloogiad ja -teenused

Tervishoiuteenused on mõjusamad ja kättesaadavamad

Ravi ja ennetustegevus on patsiendikeskem ja töenduspõhisem, arenevad personaalsed tervisteenused

Kasvab tervishoiusektori ekspordipotentsiaal

Nutikas ja kestlik energia

Eesti toodab energiat kliimaneutraalselt

Energiasutus on tõhus ja süsinikuneutraalne

Varustuskindlus on tagatud

Elujõuline Eesti

Eesti rahvus, keel ja kultuuriruum on elujõuline ja arenev

Eesti riigivalitsemine on inimesekeskne, teadmispõhine ja tõhus

Eesti haridussüsteem on kõrgetasemeline

Majanduse ja tehnoloogia areng arvestab sotsiaal-kultuuriliste mõjudega

TAIE fookusvaldkonnad on Eesti arenguvajaduste ja -võimaluste täitmise panustavad riigi, ettevõtete ja teadusasutuste koostöös eelisarendatavad teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ja ettevõtluse valdkonnad.

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS
AND COMMUNICATIONS

INNOVATSIOONIAGENTUUR

Innovatsiooniagentuuri eesmärk on tõsta Eesti ettevõtete tootlikkust läbi ärimudelite arendamise ja T&AI intensiivsete projektide toetamise.

Miks on vaja innovatsiooniagentuuri?

Ettevõtted ei investeerid innovatsiooni, sest risk on kõrge

Innovatsiooni investeringu tasuvusaeg on pikk

Rahvusvaheline konkurents on halastamatu

Teadus-ja arendustegevus nõuab pikka plaani

Sihtrühmad

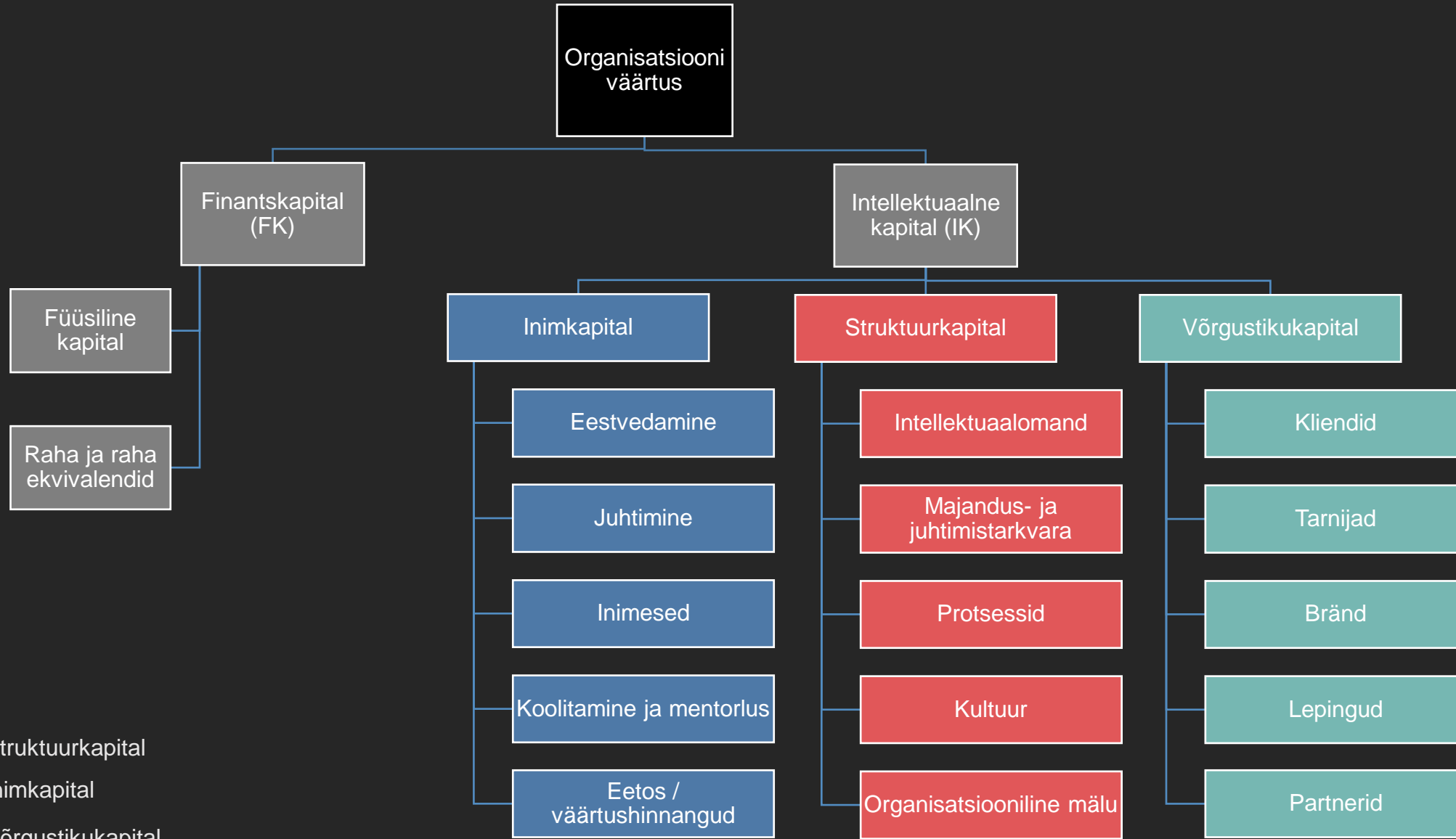
Tehnoloogia- ja
teadmismahukad
iduettevõtted

Innovatsiooni fookusega
Eesti ettevõtted

Väliskapitali
omanduses
ettevõtted

Innovatsiooniagentuur aitab
ettevõtetel uuendusi luua

Intellektuaalne kapital ja ettevõtte väärtus

- Struktuurkapital
- Inimkapital
- Võrgustikukapital

Selleks aitame kaasa:

Intellektuaalkapitali loomisele ja kaitsmisele

Teadmiste ja oskuste kasvule

T&AI projektide edukale elluviimisele

T&Aiga tegelevate töötajate kaasamisele ja arendamisele

Tegevussuunad

Võimalused

Võimekused

Rahastus

Võimalused

Uute äriühingute tutvustamine

Innovatsioonialase teabe jagamine (sh. analüüs ja turuseire)

Infopäevad, seminarid, töötoad

Valdkondlikud ekspertiisid

Koostöövõrgustike arendamine

Rahvusvaheliste programmide konsultatsioonid

Võimekused

Arenduskoostöö

Due Diligence

Innovatsioonidiagnostika

Sektoriaalsed mobiilsusprogrammid

Intellektuaalomand

Kompetentside kasvatamine

Erialased treeningprogrammid

Rahastus

TechCap

Arendustoetus

Rakendusuuuringute programm

Ettevõtete arenguprogramm

Innovatsiooni edendavad riigihanked

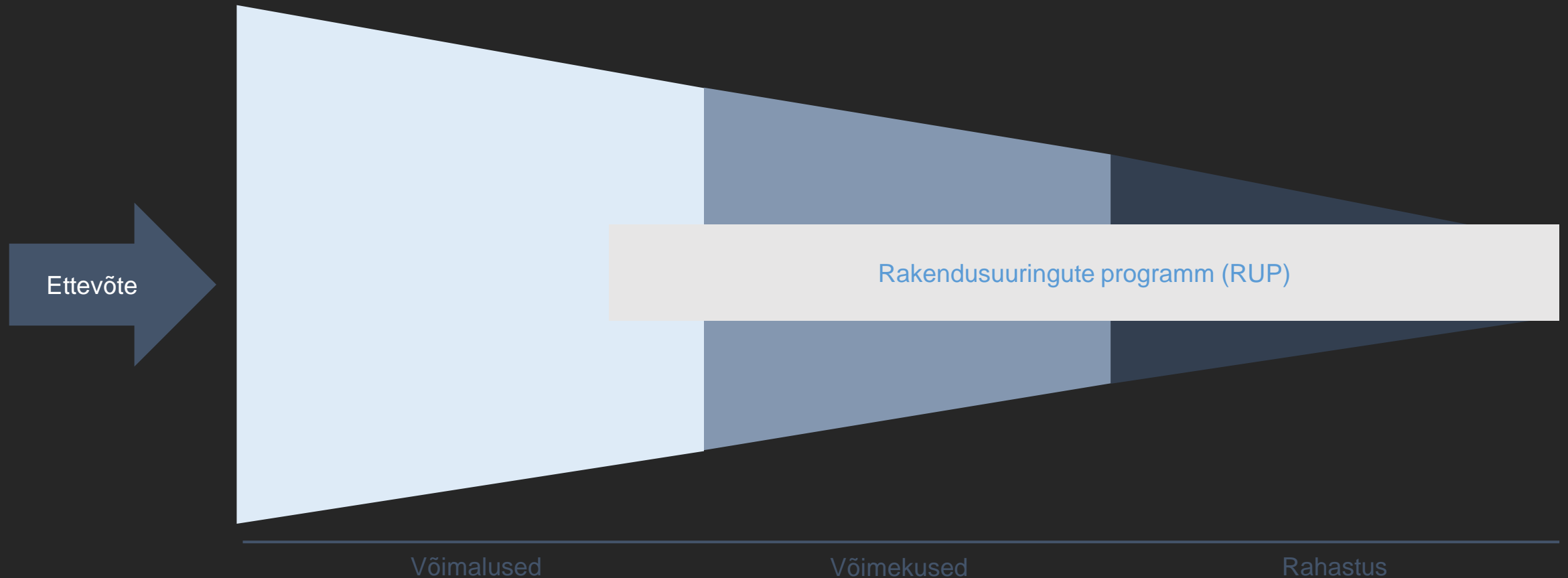
Innovatsiooniagentuur

On keskne organisatsioon, mis tutvustab innovatsiooni võimalusi, arendab ettevõtete võimekust innoveerida ja rahastab uuendusi läbiviivaid projekte.

Rakendusuringute programm

On peamine rahastusinstrument rakenduslike projektide elluviimiseks sisaldades valdkondlike võimekuste arendamist.

Rakendusüuringute programm ja Innovatsiooniagentuur- ettevõtte vaade

REPUBLIC OF ESTONIA
MINISTRY OF ECONOMIC AFFAIRS
AND COMMUNICATIONS

**TÄNAN
KUULAMAST!**